

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 92/43/ETY muuttamisesta suden (*Canis lupus*) suojeleusosaston osalta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 92/43/ETY muuttamisesta suden (*Canis lupus*) suojeleusosaston osalta (E 27/2025 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Maria Westerman, ympäristöministeriö
- neuvotteleva virkamies Sami Niemi, maa- ja metsätalousministeriö
- johtava tutkija Samu Mäntyniemi, Luonnonvarakeskus
- julkisten hallintotehtävien päällikkö Sauli Härkönen, Suomen riistakeskus
- luonnon- ja riistanhoitopäällikkö Ere Grenfors, Suomen Metsästäjäliitto
- juristi Anna-Rosa Asikainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- suurpetovastaava Francisco Sánchez Molina, Luontoliitto ry
- toiminnanjohtaja Heidi Kivekäs, Animalia ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen ympäristökeskus
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf
- WWF Suomi

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Ehdotuksen mukaan luontodirektiivin liitteestä IV (tiukasti suojellut lajit) poistettaisiin susia koskevat maininnat ja korvattaisiin liitteen V (suojellut lajit) susia koskevat maininnat tekstillä ”Canis lupus”.

Luontodirektiivin 12 artiklassa kielletään liitteen IV lajien osalta tahallinen pyydystäminen ja tappaminen, tahallinen häiritseminen sekä lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen. Ehdotetun muutoksen myötä tätä tiukkaa suojelua ei enää sovellettaisi susiin. Ehdotetun muutoksen myötä susi kuuluisi luontodirektiivin 14 artiklan mukaisen suojelun piiriin. Direktiivin 14 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V olevien luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyn seurannan perusteella. Jos tällaiset toimenpiteet katsotaan tarpeellisiksi, niiden on kuuluttava 11 artiklassa säädetyn seurannan jatkamiseen. Niihin voivat lisäksi kuulua erityisesti muun muassa lajien yksilöiden luonnosta ottamista ja tiettyjen kantojen hyödyntämistä koskeva väliaikainen tai paikallinen kieltäminen, yksilöiden ottamista koskevien aikojen tai menetelmien sääntely, yksilöitä pyydetäessä niiden kantojen suojelun huomioon ottavien metsästys- ja kalastussääntöjen soveltaminen, yksilöiden ottamista koskeva lupajärjestelmä tai kiintiöt sekä toteutettujen toimenpiteiden vaikutusten arviointi.

Jäsenvaltiot voivat poiketa luontodirektiivin 14 artiklan säännöksistä direktiivin 16 artiklassa säädettyjen edellytysten nojalla. 16 artiklassa mainitaan tapauskohtaisen poikkeusperusteen lisäksi muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen sekä suotuisan suojelun tason säilyttäminen.

Ehdotetun liitemuutoksen toteutuessa susi edelleen säilyisi luontodirektiivin 17 artiklan mukaisen direktiiviraportoinnin ja suotuisan suojelutason säilyttämisen vaatimusten alaisuudessa.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto on linjannut E-kirjeessä (E 58/2023 vp) Suomen avaintavoitteet EU:n strategiaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi, että Suomi edistää suurpetoja, erityisesti sutta, koskevan sääntelyn kehittämistä vastaamaan paremmin kantojen nykyistä tilaa.

Valtioneuvosto tukee suden siirtämistä luontodirektiivin liitteestä IV (tiukasti suojellut lajit) liitteeseen V (suojellut lajit).

Valtioneuvosto näkee, että komission ehdotus suden suojelustatuksen lieventämisestä on asianmukainen ja tarpeellinen, kun otetaan huomioon erityisesti lajin kannan tilan nykyiset kehitys-suuntaukset EU:n alueella sekä se suojelun taso, jonka luontodirektiivinliitteen V mukainen laji-en suojelujärjestelmä tarjoaa.

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

Valtioneuvosto pitää erityisen tärkeänä, että komissio tarkastelee luontodirektiivin liitteiden muutostarpeita tieteellisen ja teknisen kehityksen valossa. Oleellista on, että liitteitä muutetaan tuoreimman tiedon mukaiseksi, jotta lajia koskevien suojelutoimien taso on perusteltu.

Valtioneuvosto näkee, että suurpetopoliittikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Komissio ehdottaa suden siirtämistä luontodirektiivin liitteestä IV (tiukasti suojellut lajit) liitteeseen V (suojellut lajit). Ehdotetulla muutoksella suden suojelustatus saatetaan vastaamaan Bernin sopimuksen pysyvän komitean päätöstä, jolla susi siirrettiin Bernin sopimuksen liitteestä II (täysin rauhoitetut eläinlajit) liitteeseen III (suojeltavat eläinlajit). Komission ehdotus on valiokunnan aikaisemmin ennakkovaikuttamista koskevaan valtioneuvoston selvitykseen antaman kannan mukainen (YmVL 4/2024 vp — E 17/2024 vp).

Komission ehdotuksen taustalla on susikannan kehitys EU:n alueella. Ehdotus perustuu tieteelliseen tutkimukseen. Samalla se ottaa huomioon sosiaalisen kestokyvyn. Valiokunnan käsityksen mukaan komission ehdotus on perusteltu riippumatta siitä, mikä on suden uhanalaisuusluokitus eri jäsenvaltioissa, sillä muutoksen jälkeenkin susi säilyy suojeltuna ja luontodirektiivin edellyttämän uhanalaisuusraportoinnin ja seurannan alaisena lajina. Komission ehdotus mahdollistaa kansallisesti joustavamman keinovalikoiman ratkaista susien aiheuttamia ongelmia ottaen kuitenkin samalla huomioon suotuisan suojelun tason.

Lausunnossaan (YmVL 4/2024 vp) valiokunta totesi, että tieteellinen tutkimus tukee suden ja karhun siirtämistä luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V. Karhukanta on jo nykyisin vahva, ja karhu on ollut suotuisalla suojelutasolla pitkään. Susikanta on kehittynyt suotuisasti, ja luontodirektiivin liitteiden tarkistus mahdollistaa nopean reagoimisen kannan kehitykseen. Valiokunta piti olennaisena, että myös liitteeseen V sisältyvien suojeltavien lajien kohdalla edellytetään suotuisan suojelutason säilyttämistä ja että Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) uhanalaisuustarkastelua jatketaan edelleen. Komission ehdotuksen myötä vain suden suojeluaseman muuttaminen etenee. Karhun osalta ehdotus ei tuo muutosta. Valiokunta katsoo, että karhukannan kasvun myötä myös karhun suojeluaseman tarkastelua tulee edelleen edistää EU:ssa.

Suotuisan suojelutason merkitys

Suomessa susi on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi IUCN:n vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa. Valtioneuvoston selvityksessä todetaan, että Suomen susikannan tilanne on kuitenkin eri puolilla Suomea erilainen ja erityisesti Lounais-Suomessa susikanta on kasvanut merkittävästi. Lisäksi reviirien määrä on lisääntynyt ja tihentynyt. Susikanta on vuoden 1995 jälkeen kolminkertaistunut. Susikanta oli vuonna 1995 noin 100 sutta, ja viimeisin kanta-arvio maaliskuulta 2024 on 295 sutta. Vuosittain kesäkuussa julkistetaan kuluvan vuoden kanta-arvio, johon sisältyy ajantasaisin käytettävissä oleva tieto. Suden kanta-arvio kuvaa tilannetta maaliskuussa, kun susia on enimmillään maastossa syksyllä. Kanta-arviossa yksilöiden lukumäärä ei ole viime vuosina kokonaisuutena merkittävästi kasvanut. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan syntyvyvy-

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

den säilyessä ennallaan kanta-arviossa esitetty tilanne maaliskuussa kuvaa populaatiomalliin perustuvaa arviota kokonaispoistumasta, joka sisältää kuolleisuuden ohella susien poismuuton. Seuraava luontodirektiivin edellyttämä uhanalaisuusarvio valmistuu heinäkuussa 2025, ja susikannan kanta-arvio 2025 julkaistaan kesäkuussa. Direktiivin muuttaminen etenee mahdollisesti tätä nopeammin. Valiokunta pitää tärkeänä, että susikannan tilaa Suomessa seurataan edelleen ajantasaiseen tieteelliseen tietoon perustuen.

Valtioneuvoston selvityksen mukaan komission ehdotuksen toteutuessa susi säilyy edelleen luontodirektiivin 17 artiklan mukaisen direktiiviraportoinnin ja suotuisan suojelutason säilyttämisen vaatimusten alaisuudessa. Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan, jonka mukaan komission ehdotus suden suojelustatuksen lieventämisestä on asianmukainen ja tarpeellinen, kun otetaan huomioon erityisesti lajin kannan tilan nykyiset kehityssuuntaukset EU:n alueella sekä se suojelun taso, jonka luontodirektiivin liitteen V mukainen lajien suojelujärjestelmä tarjoaa. Kuten valiokunta on ennakkovaikuttamista koskevassa lausunnossaan (YmVL 4/2024 vp) todennut, sen käsityksen mukaan suden suotuisan suojelutason säilymisestä huolehditaan uhanalaisuustarkastelun ja luontodirektiivin edellyttämän suotuisan suojelutason seurannan puitteissa suden kananhoitoon sovellettavista menetelmistä riippumatta.

Komission ehdotus merkitsee toteutuessaan kansallisesti sitä, ettei susi ole enää ympäri vuoden rauhoitettu laji, jonka metsästäminen on mahdollista ainoastaan poikkeusluvan varaisesti luontodirektiivin 16 artiklassa tarkoitetun vahinkoperusteisen poistamisen tai niin kutsutun kannanhoidollisen metsästyksen edellytysten täytyessä. Suden siirtäminen luontodirektiivin liitteeseen V ja 14 artiklan sääntelyn piiriin merkitsee monin tavoin laajempaa mahdollisuutta puuttua kannan kasvusta aiheutuviin sosiaalisiin ja taloudellisiin ongelmiin. Luontodirektiivin 14 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on kuitenkin toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V olevien luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyn seurannan perusteella.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kansallista lainsäädäntöä on tarkoitus muuttaa siten, että suden ympärivuotisesta rauhoituksesta luovutaan ja sudelle säädetään rauhoitusaika, jonka ulkopuolella suden metsästäminen on mahdollista pyyntiluvan varaisesti. Suden metsästäminen on toisin sanoen mahdollista pyyntiluvalla, ilman poikkeuslupaharkintaa, erikseen säädetyn osan vuodesta. Rauhoitusaikana suden poistaminen on mahdollista 16 artiklan mukaisella vahinkoperusteisella poikkeusluvalla, jonka edellytyksistä säädetään metsästyslain 41 ja 41 a §:ssä. Rauhoitusajan ulkopuolella jäsenvaltion on mahdollista soveltaa 14 artiklan mukaista joustavampaa puuttumista susikannan kasvun tuomiin sosiaalisiin ja taloudellisiin ongelmiin. Suden rauhoitusajasta ja metsästyksen pyyntiluvanvaraisuudesta voidaan säätää lakia alemman asteisella säädöksellä sen jälkeen, kun metsästyslain 37 §:n 3 momentin muutos on saatu toteutettua. Valiokunta pitää tätä selvitystä asianmukaisena ja edellä mainittuja muutoksia tervetulleina.

Eräissä valiokunnan saamissa lausunnoissa on pidetty tarpeellisena suden suotuisan suojelutason viitearvon määrittelyä. Jatkossa susi on metsästettävä laji, jonka osalta suotuisaa suojelutasoa on seurattava ja jäsenvaltion on 14 artiklan puitteissa parhaaksi harkitseminsa keinoin huolehdittava siitä, ettei metsästyksellä ole ristiriidassa suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa. Luontodirektiivin 14 artiklan soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella sääntely ei edellytä suotuisan

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

suojelun viitemäärän määrittelyä. Jatkossa suden metsästyksen ja sen edellyttämään pyyntilupa on tarkoitus soveltaa metsästyslain 10 §:ää. Suotuisan suojelutason viitemäärää ei ole määriteltä muille metsästyslain 10 §:n mukaisella pyyntiluvalla metsästettävälle lajeille, kuten euroopanmajavalle. Suotuisan suojelutason viitearvon määrittely suden kohdalla kuuluu kansalliseen harkintavaltaan, eikä EU-lainsäädäntö sitä edellytä tai estä. Valiokunta esittää harkittavaksi, pitäisikö suotuisan suojelutason seuranta ohjata ja suden metsästystä rajoittaa sitovalla suotuisan suojelutason määrittelyllä. Asiaa koskeva hallituksen esitys metsästyslain 41 §:n muuttamisesta (HE 21/2025 vp), joka luontodirektiivin liitteiden muutoksen toteutuessa koskee ensisijaisesti karhua ja ilvestä, on vireillä toisessa valiokunnassa.

Vahinkojen ennaltaehkäisy ja korvaaminen

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan erityisesti lammastalous kärsii susivahingoista. Viimeisen seitsemän vuoden aikana lampaanlihan tuotanto on useista eri syistä supistunut noin 40 prosenttia. Lisäksi valiokunta nostaa esiin metsästyskoirille aiheutuneet vahingot ja perinteisen koiran avulla tapahtuvan metsästyksen estymisen. Valiokunta yhtyy lausunnoissa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan suden metsästys ei voi olla ainoa keino omaisuusvahinkojen rajoittamiseen. Metsästyksellä on kuitenkin tärkeä rooli suurpetojen ihmisarkuuden palauttamisessa ja kannan kasvun vaikutusten hillitsemisessä. Petoaitoja ja muita suojautumiskeinoja sekä vahinkojen korvausjärjestelmää tarvitaan jatkossakin. Edellä mainittuja suojautumiskeinoja ja korvausjärjestelmää tulee myös kehittää paremmin tarpeita vastaaviksi. Petoaidat vaativat säännöllisiä ylläpitotoimia, ja tästä aiheutuu toistuvasti kustannuksia. Suojatoimista huolimatta petoaitojen sissä ja karjasuojissa tapahtuu vahinkoja.

Valiokunta on käsitellyt aikaisemmassa lausunnossaan suden aiheuttamia taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia sekä katsonut, että näihin ongelmiin tulee suhtautua vakavasti. Aikaisemman lausuntonsa mukaisesti valiokunta korostaa, että suurpetojen aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisyyn ja korvaamiseen tulee edelleen panostaa. Valiokunnan käsityksen mukaan metsästys ei voi jatkossakaan olla ainoa suurpetovahinkojen ehkäisyn muoto, vaan vahinkojen torjuntaan sekä vahinkojen korvaamiseen on jatkossakin osoitettava resursseja. Suomen riistakeskuksen myöntämää rahoitusta petovahinkojen ennaltaehkäisyyn tulee jatkaa samalla, kun mahdollistetaan nykyistä monipuolisemmat keinot ja toimenpiteet suden aiheuttamien vahinkojen rajoittamiseen metsästyksen avulla. (YmVL 4/2024 vp)

Valiokunta kiinnittää lisäksi huomiota kohteisiin, joissa tehokasta keinoa vahinkojen ennaltaehkäisyyn ei ole löytynyt ja jotka ovat valiokunnan toimialan kannalta erityisen merkittäviä, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kannalta arvokkaita. Valiokunta on lausunnossaan (YmVL 2/2025 vp — VNS 8/2024 vp) käsitellyt perinnebiotooppien hoidon vaarantumista. Valiokunta nosti esiin erityisesti perinnebiotooppien merkityksen luonnonsuojelulle, kulttuurille ja kestäväälle ruuantuotannolle. Perinneympäristöt eli perinnebiotoopit ovat aikoinaan maatalouden harjoittamisen myötä syntyneitä niittyjä, ketoja ja laitumia. Niillä esiintyvät luontotyypit ovat Suomen uhanalaisimpia luontotyyppisiä, joissa esiintyy lähes neljäsosa uhanalaisista lajeista. Luonnonlaitumia ei voida sellaisenaan hyödyntää ruokana, mutta edellä mainittujen monimuotoisuushyötyjen ja laidunnuksen kautta ne osallistuvat ruuantuotantoon. Luonnonlaitumien hoitoa vaikeuttaa muun ohella laidunnuksen estyminen. Tämä liittyy kasvaneisiin suurpetokantoihin ja niiden aiheuttamaan uhkaan laiduneläimille. Eläinten omistajat ovat luonnollisesti haluttomia saattamaan

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

kotieläimiään alttiiksi suurpetojen aiheuttamille uhalle. Ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä on vaikea toteuttaa, jos laidunnettavat alat ovat laajoja ja sijaitsevat osin alueilla, joiden aitaaminen on muun muassa vesistöjen takia hankalaa. Valiokunta pitää tilannetta erittäin huolestuttavana.

Luontodirektiivin jatkotarkastelu

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Romaniassa karhukannan runsastuminen on johtanut henkilövahinkoihin. Romaniassa on arviolta noin 8 000 karhua, ja Suomessa on noin 1 816—2 375 karhua. Karhut ovat tappaneet Romaniassa 26 ihmistä ja vahingoittaneet 273:a ihmistä viimeisen 20 vuoden aikana. Karhun ihmisarkuuden ylläpitäminen tärkeä osa vahinkojen ennaltaehkäisyä. Ihmisarkuutta ylläpitävää kannanhoidollista metsästystä on voitu harjoittaa poikkeusluvan varaisesti viime vuosiin saakka. Sitten myös karhun kannanhoidollinen metsästys on estynyt luontodirektiivin 16 artiklan mukaista poikkeuslupaa koskevan oikeuskäytännön tiukentumisen johdosta.

Valiokunta on jo ennakkovaikeuttamista koskevassa lausunnossaan (YmVL 4/2024 vp) pitänyt tarpeellisena edistää myös karhun ja ilveksen suojeluaseman muuttamista. Suomessa on yksi Euroopan vahvimista karhukannoista, joka on kehittynyt edelleen viimeisten vuosien aikana. Karhukannan kasvupotentiaali on ilman merkittävää tulomuuttoa noin kymmenen prosenttia vuodessa. Lisäksi Suomen karhukantaan on vaikuttanut tulomuutto Venäjältä. Karhun aiheuttamien vahinkojen ja asutuilla alueilla liikkuvien karhujen määrä on tavallisesti yhteydessä karhukannan yksilömäärään. Valiokunta katsoo edelleen, että karhukannan kasvun hillitseminen tulee mahdollistaa tieteelliseen kanta-arvioon perustuvalla metsästyksellä. Kuten edellä on todettu, karhun kohdalla kyse on paitsi kotieläimille aiheutuneista vahingoista myös ihmisarkuuden vähenemisen aiheuttamasta uhasta ihmisten terveydelle ja hengelle. Valiokunnan käsityksen mukaan luontodirektiiviä tulee karhun osalta tarkistaa vastaavalla tavalla kuin suden osalta.

Kaiken kaikkiaan valiokunta korostaa edelleen Bernin sopimuksen ja EU:n luontodirektiivin suojelujärjestelmien kehittämistä joustavampaan suuntaan. On tärkeää, että kansainvälinen sääntely tunnistaa lajien uhanalaisuudessa tapahtuvat muutokset ja mahdollistaa muutoksiin reagoimisen. Tämä voi merkitä joidenkin lajien osalta tiukempaa suojelua. Valiokunta on lausunnossaan (YmVL 4/2024 vp) käsitellyt suurpetojen aiheuttamaa uhkaa metsäpeuran suojelulle. Kuten valiokunta on todennut, Suomella on erityinen vastuu maailman metsäpeurakannan säilymisestä. Valiokunta pitää edelleen tärkeänä, että metsäpeuran elinalueilla niiden elinympäristöjä sekä muiden hirvieläinten ja suurpetojen kantoja hoidetaan siten, että metsäpeuran kanta on elinvoimainen erityisesti pitkällä aikavälillä. Metsäpeura on esimerkki lajista, jonka turvaaminen voi edellyttää luontodirektiivin liitteiden tarkastelua.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp

Helsingissä 30.4.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Mikkonen vihr
varapuheenjohtaja Pinja Perholehto sd
jäsen Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Marko Asell sd
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Petri Huru ps
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Tere Sammallahti kok
jäsen Sara Seppänen ps
varajäsen Mikko Polvinen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Susanna Paakkola

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp
Eriävä mielipide

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Perustelut

Pidämme suden siirtoa luontodirektiivin liitteestä IV (tiukasti suojellut lajit) liitteeseen V (suoje-
jellut lajit) luonnon monimuotoisuuden ja eläinten oikeuksien kannalta vastuuttomana päätökse-
nä. Suden metsästyksen helpottaminen Suomessa tai laajemmin EU:ssa ei ole perusteltua. Suo-
messä, kuten myös monella muulla alueella EU:ssa, susikanta ei ole suotuisalla suojelun tasolla.
Sallimalla laajempi metsästys otetaan riski siitä, että susikanta pidemmällä aikavälillä alueellises-
ti taantuu ja mahdollisesti katoaa kokonaan.

Suomessa sutta ei tavata käytännössä lainkaan poronhoitoalueella. Poronhoitoalueella susi kuu-
luu jo liitteeseen V, ja sen seurauksena käytännössä kaikki alueen sudet metsätetään riistakes-
kuksen myöntämien lupien perusteella. Poronhoitoalueen ulkopuolella suden kanta on vahvistu-
nut EU:n luontodirektiivin suoman tiukan suojelun turvin. Vielä ennen Suomen EU-jäsenyyttä
sutta tavattiin vain itäisessä Suomessa ja susia oli alle sata yksilöä. Nykyään, onnistuneen suoje-
lun myötä, kanta on kasvanut merkittävästi, noin 300 yksilöön.

Siltikään susikanta ei ole Suomessa saavuttanut suotuisaa suojelutasoa. Suomen susikanta on ja-
kaantunut kahteen populaatioon, itäiseen ja läntiseen, eikä näiden välillä tapahdu riittävää sekoit-
tumista geneettisesti. Jotta suden säilyminen Suomen luonnossa voitaisiin varmistaa, kannan tu-
lisi olla vielä nykyistä suurempi.

Tärkeää on myös huomata, että komission kanta suden liitesirrosta on ristiriidassa komission eh-
dotuksen taustalle tilatun selvityksen kanssa. Kyseinen selvitys (Blanco JC and Sundseth K 2023:
The situation of the wolf (*Canis lupus*) in the European Union – An In-depth Analysis. A report of
the N2K Group for DG Environment, European Commission) osoittaa susien hyödyt, niiden ko-
tieläimille ja ihmisille aiheuttamien vahinkojen vähyyden sekä muut keinot kehittää suden ja ih-
misen rinnakkaiseloa.

Suurpetoja koskevien konfliktien ehkäisemiseksi ja suurpetojen sosiaalisen hyväksyttävyyden
edistämiseksi on lukuisia keinoja. Jo nykyisellään lainsäädäntö antaa perusteet ihmiselle vaaraa
aiheuttavien susiyksilöiden tappamiseen, ja näiden poikkeuslupien myöntämisestä on sujuvoitettu.
Eläinten ja ihmisen sujuvan ja mahdollisimman rauhanomaisen rinnakkaiselon edistämiseen on
myös lukuisia muita keinoja, joista on julkaistu runsaasti tietoa EU:n rahoittamien LIFE-hankkei-
den yhteydessä.

Kehittämistyötä petoeläinvahinkojen ennaltaehkäisemiseksi täytyy jatkaa määrätietoisesti. Kun
metsästys korostuu ainoana keinona, on vaarana, että muiden ennaltaehkäisyn keinojen kehittä-
minen jää liian vähälle huomiolle. Jo nykyisellään kohtuutonta haittaa ja vahinkoja aiheuttavat
yksilöt voidaan tarvittaessa tappaa, mikäli muita toimivia keinoja ei ole. Tämän prosessin suju-
vuus ja selkeys tulee varmistaa.

Tilanne, jossa suden metsästystä helpotetaan merkittävästi, on vaarassa johtaa tilanteisiin, joissa
metsästystä ei kohdisteta enää haittaa aiheuttaviin yksilöihin. Tällöin lopputulos voi pahimmil-

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2025 vp
Eriävä mielipide

laan olla jopa haittoja lisäävää, kun yhtäältä haittaa aiheuttavien yksilöiden tappamisen sijaan voidaan erehtyä tappamaan muita susia ja toisaalta metsästys voi kohdistua tavalla, joka hajottaa susilaumoja ja johtaa yksilöiden määrän lisääntymiseen esimerkiksi asutuksen liepeille hakeutuvien yksilöiden määrää. Näin on Suomessa käynyt esimerkiksi edellisissä suden kannanhoidollisen metsästyksen kokeiluissa.

Suomen tulisi suurpetopoliitikassaan keskittyä olemassa olevan suojelujärjestelmän mahdollistamien ennaltaehkäisevien keinojen hyödyntämiseen ja kehittämiseen sekä ajaa tätä linjaa myös EU:ssa suojelutason heikentämissäpyrkimysten sijaan. Suden suojelutason madaltaminen olisi riskitiridassa parhaan käytettävissä olevan tiedon ja tieteen kehityksen kanssa.

Luontokato etenee huolestuttavaa vauhtia. Siksi luontodirektiivin muutosten keskeisen huomion tulisi olla direktiivin päivittämisessä vastaamaan paremmin uhanalaistuvien lajien sekä elinympäristöjen tilannetta. Monimuotoisuuden eteen tehtävälle työlle on ilmeinen tarve. Sen sijaan nykyisessä tilanteessa keskitytään heikentämään joidenkin lajien suojelua. Esimerkiksi suurpetojen osalta tieteellisesti perusteltua on lisätä ahma luontodirektiivin suojelemien lajien piiriin, ei heikentää suden suojelustatusta.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 30.04.2025

Krista Mikkonen vihr
Mai Kivelä vas